

[Kjeld Olesen.]

vurdering vedrørende det hensigtsmæssige i den sammensætning af våbentyper, der eksisterer i dag, eller som er foreslået i materielanskaffelsesplanerne for de kommende 5 år. Som arbejdsgrundlag skulle benyttes resultatet af de undersøgelser, der allerede er foretaget af forsvarets forskningsråd, de vurderinger, der er foretaget inden for værnene og af forsvarsstyrelsen i forbindelse med tidligere våbenkøb, samt materiale fra NATOs forskningsarbejde. Vi slog fast, at undersøgelserne skulle foretages i løbet af 6 måneder, således at man allerede til efteråret kunne foretage de endelige realitetsforhandlinger, der kunne lede henimod et nyt forlig.

Men det blev atter en afvisning — på en både overraskende og egentlig også meget sigende måde: få timer efter, at socialdemokratiet havde offentliggjort sit såkaldte håndsrækningsdokument, indkaldte forsvarsministeren til pressemøde og meddelte, at også sådanne vurderinger ville tage 2 år. Ministerens hurtighed er egentlig ganske imponerende. Mon ikke ministeren har været så hurtig, at han glemte at tage den sundé fornuft med? Eller var ministeren snarere bange for noget? Var ministeren måske bange for, at et af regeringspartierne skulle finde på at sige noget meget nærliggende, nemlig at vort forslag egentlig var ganske fornuftigt? For ministerens afvisning var mildest talt hen i vejret. Hvor ministeren tidligere svarede, at det ville tage 2 år, drejede det sig om dybtgående analyser med moderne operationsanalyser. Nu var der blot tale om en vurdering på grundlag af eksisterende materiale.

Derved måtte det endelig stå fast, at man ikke ønskede nogen reform. Udvalgsarbejdet har vist, at det er lykkedes at få alle regeringspartiernes repræsentanter til at faldé til føje. Lige meget hvad der sker, i den hellige treenheds navn skal dette forslag køres igennem uden ændringer. Undervejs har man så gjort, hvad jeg vil betegne som mindre tiltalende forsøg på at få socialdemokratiet med. Således har man gjort nedsættelse af tjenestetiden afhængig af lovforslagets gennemførelse. Vi har tidligere ved finanslovdebatten været inde på dette spørgsmål. Jeg skal derfor blot slå fast, at der er tale om en politisk pression, hvis

grovhed man skal lede længe efter. Ministeren har i et svar til udvalget udtalt, at han har følt sig bundet af det gamle forsvarsforlig, og at nedsættelse kun kan ske, når alle 4 partier er indforstået. Socialdemokratiet har for længst officielt meddelt, at det føler sig frigjort af forliget, og jeg gad da nok vide, hvilket af de 4 gamle forligspartier der er imod nedsættelse af tjenestetiden til 12 måneder. Tilmed har der i lang tid ligget færdige planer for, hvordan man i praksis kunne ordne nedsættelsen, idet man begyndte en mindre nedsættelse for de værnepligtige, der skal ind i juli måned. Vi har gentagne gange sagt: lad de unge få den officielle meddelelse; spørgsmålet om tjenestetid er noget, som ministeren har bemyndigelse til at ordne administrativt. Ikke blot vi har sagt det: ifølge Skive Folkeblad fra den 8. februar i år har således den politiske ordfører for det radikale venstre, hr. Niels Helveg Petersen, på et møde udtalt, at tusinder af unge ser frem til nedsættelse af tjenestetiden til 12 måneder, at de venter på at få at vide, hvornår man får kortere tjenestetid, og at man udmærket kan give meddelelse herom, selv om man ikke får selve den nye forsvarslov færdig i denne samling. Hermed har man altså givet os ret, men det var altså også, før man faldt endeligt til føje over for forsvarsministeren. Som vi har skrevet i betænkningen, har det ikke gavnet forhandlingsklimaet, at man har forsøgt disse kluntede, taktiske krumspring. I øvrigt mener vi, at spørgsmålet om tjenestetiden er af så stor vigtighed, at vi nu har stillet forslag om, at længden direkte bør stå i loven.

Jeg har nævnt socialdemokratiets forsøg på en håndsrækning og må vel også gøre en kommentar til det, som regeringspartierne kalder for deres håndsrækning, nemlig forslaget om nedsættelse af et 11 mands udvalg. Det er, som man dermed vil sige, at faktorerens orden er ligegyldig. 11 mand ville indebære, at det kun skulle være de 4 partier som i det gamle forsvarsudvalg, der var med til at administrere forliget fra 1960, men man glemmer, at der dengang var opnået enighed, inden udvalget gik i gang. At man så senere har foreslået det udvidet til 17 mand, ændrer intet ved det fundamentale, nemlig at regeringen må komme frem med sine forslag, og så må vi tage stilling til dem